

TIANA LLEGIM:
PLA DE LECTURA MUNICIPAL DE TIANA 2025-2028

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ: TIANA, VILA LECTORA 3

2. METODOLOGIA: UN PROCÉS PARTICIPATIU 3

3. L'ESTAT DE LA LECTURA AL MUNICIPI: DIAGNOSI 4

4. L'ESTRATÈGIA: 3 EIXOS QUE RESPONEN A OBJECTIUS ESTRATÈGICS 7

5. PLM DE TIANA: TIANA LLEGIM 2025-2028, UN PLA COCREAT 8

6. CALENDARI: UN PLA A QUATRE ANYS 10

7. PRESSUPOST 13

1. INTRODUCCIÓ: Tiana, vila lectora

Ens complau presentar el Pla de Lectura Municipal de Tiana, una iniciativa que neix amb l'objectiu d'impulsar i consolidar l'hàbit lector a totes les edats, promovent l'ús i el coneixement de la llengua catalana com a eina fonamental de cohesió i identitat. Aquest projecte posa de manifest el compromís de Tiana amb la cultura, la història i la memòria col·lectiva i reforça la nostra identitat com a vila d'art i cultura.

La lectura és molt més que un acte individual: és una pràctica que enriqueix l'intel·lecte, fomenta la creativitat i estimula el pensament crític. Llegir ens fa reflexius, ens connecta amb el món i ens permet preservar i transmetre els valors que ens defineixen com a comunitat. En un món ple de reptes, la lectura i la bona literatura són eines clau per a la transformació social i cultural.

Aquest pla només serà possible amb la implicació activa de tota la ciutadania. Es tracta d'un pla de poble: transversal i que pretén incidir en tots els àmbits per mantenir i impulsar la xarxa cultural viva i dinàmica de Tiana, que reflecteix la riquesa i la diversitat del nostre municipi.

Volem expressar el nostre agraïment més sincer a l'equip impulsor, que ha treballat amb dedicació i entusiasme, així com a la Diputació de Barcelona, que ha donat suport essencial a aquesta iniciativa.

A Tiana, vila d'art i cultura, som hereus d'un patrimoni social i cultural ric que cal preservar i projectar cap al futur. És responsabilitat col·lectiva conservar la història i la memòria local, impulsar el talent local i promoure la creativitat en tots els àmbits.

Aquest pla vol convertir Tiana en una comunitat lectora on la lectura sigui accessible i integradora. Us convidem a sumar-vos-hi, a fer de la lectura un hàbit que ens enforteixi com a persones i com a societat per un futur més viu, cohesionat i esperançador.

2. METODOLOGIA: Un procés participatiu

Des de l'inici del projecte, l'abril de 2024, el pla de lectura municipal (PLM) de Tiana ha promogut la participació d'una àmplia varietat d'actors amb l'objectiu de garantir que el resultat sigui el més plural i representatiu possible de tota la població. Per aquest motiu s'ha organitzat un grup impulsor del PLM de Tiana i s'ha demanat el parer dels consells participatius.

Grup impulsor

El grup impulsor és un grup de persones implicades en el foment de la cultura i de la lectura en el municipi que ha donat suport al projecte en el seu inici i ha fet el disseny definitiu del pla, el liderarà i farà el seguiment de la seva implementació. Ha comptat, durant tot el procés d'elaboració del pla, amb el suport i seguiment d'una persona de Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona i d'una consultora externa contractada per la Gerència de Serveis de Biblioteques.

El grup impulsor ha estat el responsable de:

- Emmarcar l'abast del pla lector i definir-ne els objectius.
- Fer una diagnosi preliminar.
- Identificar els aliats per a la lectura de Tiana i promoure la participació.
- Donar a conèixer el projecte a la ciutadania.
- Organitzar l'operativa, coordinar i convocar accions i fer-ne el seguiment.
- Acollir les propostes dels diferents actors.

Participants del grup impulsor del Pla de lectura de Tiana:

La direcció de la biblioteca Can Baratau de Tiana; Esther Guillem, llibretera; Mercè Millan, bibliotecària jubilada; Isabel Monseny, vicepresidenta de l'Aula Extensió Universitària Tiana-Montgat en Aula Timó; Teresa París, experta en educació; Ferran Pascual, bibliotecari jubilat; Mariona Sagués, tècnica de cultura; Esther Sancho, professora de llengua catalana de l'Institut Tiana i coordinadora del Projecte de lectura de l'institut: Tiana Lectora; Eulàlia Serrat, regidora d'educació.

S'han organitzat 7 reunions del grup impulsor del projecte amb la consultora externa des de maig de 2024 a desembre de 2024. Aquestes reunions han servit per orientar el grup impulsor en l'elaboració d'un pla de lectura amb una mirada àmplia que tingués en compte la multiplicitat d'actors.

Els membres del grup impulsor han redactat conjuntament el manifest fundacional del PLM de Tiana que, juntament amb la diagnosi de l'estat de la lectura al municipi, ha estat el punt de partida de la redacció del pla.

Consells de participació

Entre juliol i setembre de 2024 es va presentar el projecte de crear un pla de lectura de Tiana als consells de participació que han contribuït en el PLM de Tiana com a òrgans consultius.

A les sessions amb els consells de participació s'ha buscat:

- **L'opinió:** contrastar i ampliar els reptes identificats, oferir punts de vista i identificar mancances, fer propostes d'accions, prioritzar-les.
- **La contextualització**: facilitar informació d'antecedents i d'accions que ja es realitzen al municipi. S'ha presentat el PLM als següents consells de participació: Consell de Cultura, Consell d'Educació, Consell d'Infants i Adolescents i Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat.

Sessió de cocreació

L'octubre de 2024 es va dur a terme una sessió participativa de cocreació a la qual varen participar 18 persones del municipi de diferents edats. En aquesta sessió es va treballar:

1. La identificació d'aliances potencials en el municipi per a la realització del pla.
2. Ideació conjunta de possibles accions a realitzar que donen resposta als objectius plantejats en el pla.
3. La priorització de les accions més interessants.

A la sessió es van recollir més de 150 propostes d'acció que han servit al grup impulsor per a la creació de l'estratègia del Pla de Lectura de Tiana.

3. L'ESTAT DE LA LECTURA AL MUNICIPI: Diagnosi

El grup impulsor va elaborar una primera diagnosi de l'estat de la lectura al municipi, informació relativa al context general i territorial i al context cultural i educatiu i va identificar una sèrie de reptes que van ser prioritzats pels consells de participació. A partir d'aquesta diagnosi es van observar uns objectius estratègics als quals el pla de lectura de Tiana havia de donar resposta.

Informació de context

Context general i territorial

- Població de 9.220 habitants el 2023.
- Creixement urbà limitat.
- Existència de nuclis de població dispersos.
- Orografia determinant en la configuració del municipi.
- Ubicació en un entorn natural d'interès.
- Bones comunicacions, tot i que el vehicle privat és necessari.
- Franja de població predominant de persones adultes.
- Nombre important de llars amb fills a càrrec.
- Presència de joves amb tendència a créixer.
- Baix percentatge de població estrangera en el conjunt del municipi.
- Municipi atractiu per a les persones d'altres comarques.
- Alt nivell d'estudis i d'ingressos de la població de Tiana.
- La renda familiar disponible bruta de 2021 posiciona Tiana entre els 10 pobles amb una renda més alta de Catalunya.
- Relació positiva entre la població ocupada, la desocupada i la inactiva.
- Índex important de població jubilada.
- Polítiques actives en benestar i educació, com el Pla d'Acció en Salut, que destaca la importància de la salut mental infantojuvenil.
- Mesures per facilitar la conciliació familiar, com el canguratge gratuït.
- Existència d'òrgans col·legiats de participació ciutadana a molts nivells.
- El Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2024-2027 estableix quatre eixos estratègics: *poble educador, poble per a tothom, poble verd* i *poble pròsper*.

Context cultural i educatiu

- La promoció de la lectura s'integra en l'eix *Poble Educador* del PAM a través de l'ampliació dels recursos i difusió de la biblioteca municipal i impuls del pla de lectura municipal a través del projecte Tiana Llegim, antecedent i origen del Pla de Lectura de Tiana.
- Tiana Llegim té l'objectiu d'incrementar la presència de la lectura en diferents espais i àmbits del municipi i es fonamenta en el treball conjunt entre els agents educatius i culturals del municipi.
- Actualment, les accions de Tiana Llegim inclouen: pòdcast, prescripció lectora al centre de salut, presentacions de llibres i dinamització lectora a la biblioteca.
- La biblioteca necessita consolidar la seva direcció.
- La biblioteca Can Baratau impulsa accions de foment lector: clubs de lectura (infantil, juvenil, d'adults, de teatre, en anglès i en francès), préstec domiciliari per a persones amb mobilitat reduïda, hores del conte quinzenals i mensuals, visites escolars i préstec de maletes viatgeres per a escoles.
- Durant el 2023, la biblioteca va organitzar 20 visites escolars, amb la participació de 494 alumnes.
- Les visites a la biblioteca gairebé es van doblar entre 2022 i 2023.
- Existència de projectes de biblioteques escolars i d'aula al municipi. Destaca la biblioteca de l'Escola Lola Anglada.
- Antecedents en col·laboració biblioteca-escola: visites escolars i préstecs de lots de llibres.
- L'Institut de Tiana impulsa el projecte "Tiana Lectora".
- Tiana té diverses institucions educatives, incloent-hi escoles bressol, escoles de primària, un institut, un centre de formació d'adults i una aula d'extensió universitària.
- Altres equipaments que poden participar en el foment lector són: l'Arxiu Municipal, l'Observatori Astronòmic, l'Espai Dioptria (espai jove i espai d'entitats), el teatre municipal i l'Escola Municipal de Música i Dansa.
- El municipi compta amb diverses entitats culturals i celebra activitats de cultura popular.
- El govern municipal vol impulsar el Centre de les Arts de Tiana que permeti ampliar l'Escola Municipal de

Música i Dansa i acollir noves disciplines com la pintura, la fotografia o el circ.
- Tiana celebra el reconegut Festival Tiana Negra de novel·la negra en català.

Conclusions

Punts forts i oportunitats:

- Marc nacional i local propici a la creació de plans de lectura:
  - Pla Nacional del Llibre i la Lectura com a referent.
  - Impuls de la Diputació de Barcelona en la creació de plans de lectura municipals.
  - Subvenció de la Generalitat de Catalunya per a l'execució de plans de lectura municipals.
  - Es pot integrar el foment de la lectura de forma transversal en diferents objectius del PAM de Tiana.
- Realitat local favorable a l'impuls de la lectura i de la llengua.
- Antecedents i projectes d'èxit:
  - Tiana Llegim com a origen del PLM de Tiana.
  - Existència de projectes d'èxit de foment de la lectura com Tiana Negra.
  - Existència de projectes de biblioteques escolars i d'aula i altres activitats de foment de la lectura als centres educatius.
  - Trajectòria en certàmens literaris com la Mostra Literària.
- Oportunitats en l'àmbit local:
  - Tenir en consideració el Fòrum de Treballs de Recerca, de recent creació, com a focus de treball amb els centres educatius.
  - Utilitzar l'experiència municipal acumulada en l'àmbit del foment de la participació ciutadana per engegar la comissió de lectura de Tiana.
- L'oralitat com a via per accedir a la lectura i comprendre el què es diu.

Punts febles i amenaces:

- Actualment, hi ha una manca de direcció de la biblioteca.
- Incidir en la promoció de la lectura entre els adolescents i els infants.
- A l'institut fan la mitja hora de lectura però és improductiva.
- No es pot promoure el gust per la lectura, si no hi ha comprensió lectora (i Catalunya té un repte per incrementar els índexs de la comprensió lectora).
- El repte de presentar la lectura com una pràctica atractiva i divertida per als infants i joves.
- Facilitar l'accés a les lectures (especialment per a les persones més grans o amb mobilitat reduïda).

Reptes

Els consells de participació van prioritzar els següents reptes:

Comprensió lectora: La comprensió lectora és una habilitat essencial per a l'aprenentatge i el creixement personal i professional. És una eina imprescindible per al desenvolupament del pensament crític i per a l'enriquiment personal. Els resultats de l'informe PIRLS a Catalunya evidencien una davallada en l'índex de comprensió lectora dels infants, amb una pèrdua continuada en els darrers cinc anys (situant Catalunya a la cua de l'Estat Espanyol). Un PLM que inclogui programes de millora de la comprensió lectora pot ajudar a millorar els resultats acadèmics i professionals, ja que la lectura és un dret de tota la ciutadania.

Proximitat a la lectura: La dispersió dels habitatges del municipi i, en especial, la ubicació de la biblioteca, no faciliten l'accés a la lectura de tot el veïnat del municipi. Apropar la lectura a tothom i aconseguir que arribi a tots els racons del poble és un dels reptes d'aquest PLM.

Necessitat d'incidir en el foment de la lectura entre els infants i joves: La lectura es pot treballar des de les primeres etapes vitals, a través de la narració i el cant. Els centres educatius i la biblioteca han de ser el pilar fonamental del PLM orientat als infants. Pel que fa als adolescents i joves, els haurem de buscar també en altres espais. És habitual que a l'adolescència el jovent abandoni la lectura. Si hem aconseguit crear prèviament el vincle lector, tard o d'hora hi tornaran. Els nous hàbits de lectura entre els joves es desenvoluparan en l'entorn digital. Els influenciadors connecten amb el dia a dia dels joves i els parlen del seu món amb un estil comunicatiu atractiu.

Objectius estratègics

Es van identificar i prioritzar cinc objectius estratègics:

- Pal·liar les desigualtats lectores.
- Fomentar el coneixement del llegat cultural i lingüístic.
- Crear i fomentar els hàbits de lectura de la població des dels primers anys i donar oportunitats per al desenvolupament personal i creatiu.
- Promoure la lectura com a activitat de lleure i d'oci per estimular la imaginació, el benestar i la creativitat de la població.
- Crear una oferta cultural diversa i atractiva en matèria de lectura.
- Facilitar l'accés a la lectura a través d'impulsar la lectura arreu del municipi

4. L'ESTRATÈGIA: 3 eixos que responen a objectius estratègics

A partir dels reptes i objectius prioritzats en les diferents sessions participatives, el grup impulsor ha creat l'estratègia del PLM de Tiana Llegim per als pròxims quatre anys i que es concreta en **tres eixos** que responen als objectius identificats en la diagnosi:

1. Comprensió lectora com a base per al gust per la lectura i per garantir la igualtat d'oportunitats.	
➢ Objectius:	*Pal·liar les desigualtats lectores.*
	Fomentar el coneixement del llegat cultural i lingüístic.

2. Estimular i mantenir el gust per la lectura i per la llengua des de les primeres etapes vitals.	
➢ Objectius:	*Crear i fomentar els hàbits de lectura de la població des dels primers anys i donar oportunitats per al desenvolupament personal i creatiu.*
	Promoure la lectura com a activitat de lleure i d'oci per estimular la imaginació, el benestar i la creativitat de la població.
	Crear una oferta cultural diversa i atractiva en matèria de lectura.

3. Lectura arreu per aproximar la lectura.	
➢ Objectius:	*Facilitar l'accés a la lectura a través d'impulsar la lectura arreu del municipi.*

5. PLM DE TIANA: Tiana Llegim 2025-2028, un pla cocreat

Per a cada eix s'han identificat tres projectes per impulsar la lectura i una sèrie d'accions concretes proposades pels diferents òrgans participatius:

1. Comprensió lectora com a base per al gust per la lectura i per garantir la igualtat d'oportunitats.
    a. **Lectures compartides i oralitat**
        I. Impulsar un programa de tàndems lectors i lectures compartides intergeneracional
        II. Impulsar cicles, festivals i tallers de lectura en veu alta, com el certamen Lectura en veu alta al Teatre Albéniz.
    b. **Tiana cultura: promoció de rondalles, autors i història local**
        I. Llibret del capgròs: cada lustre o dècada recopilar en un llibret els diferents capgrossos de l'any, incloent-hi un apartat per als candidats.
        II. Crear un receptari tianenc amb la complicitat dels restauradors del poble.
        III. Revisar i ampliar els QR històrics i les rutes.
        IV. Fer valdre la producció literària i editorial local en els projectes que ja es duen a terme, com les presentacions de llibres i altres activitats culturals (acció transversal).
        V. Consolidar i difondre el projecte de memòria oral.
    c. **Català en digital**
        I. Promoure una trobada d'influenciadors culturals i booktubers en català.
        II. Promoció de bibliotràilers i audiollibres en català, conjuntament amb els centres educatius.
2. Estimular i mantenir el gust per la lectura i per la llengua des de les primeres etapes vitals.
    a. **Primera infància i adolescència**
        I. Participar en el projecte Nascuts per llegir.
        II. Donar suport al treball de foment de la lectura que es fa a l'escola bressol.
        III. Fer un taller de videojocs narratius a l'Espai Dioptria.
        IV. Promoure una festa literària per a adolescents.
    b. **Lectura, creativitat i benestar**
        I. Donar més visibilitat als concursos literaris i altres activitats relacionades amb la literatura ja existents.
        II. Promocionar més la mostra literària del Maresme, tot repensant també els premis de la fase local.
        III. Continuar promovent la prescripció lectora al consultori local.
    c. **La lectura més enllà de la lletra escrita**
        I. Promoure activitats de lectura relacionades amb les activitats de teatre, radioteatre i cinema a la fresca al municipi.
        II. Promoure nits literàries de música i poesia i difondre més les ja existents, com la Polis poètica
        III. Promoure activitats conjuntament amb l'Observatori Astronòmic relacionades amb la literatura i la mitologia
        IV. Promoure menús literaris amb els restauradors del poble

3. Lectura arreu per aproximar la lectura
    a. **Lectura al carrer, als equipaments i a l'entorn natural**
        I. Promoure activitats de literatura al medi natural amb el projecte Naturalment de la Diputació de Barcelona.
        II. Promoure activitats de lectura a la fresca en contextos de festivitats com Sant Jordi o la Fira de Nadal, altres fires i mercats o el conjunt del cicle festiu, incloent-hi el Tast.
        III. Instal·lar una prestatgeria per a revistes d'esport i salut al pavelló i al camp de futbol.
        IV. Instal·lar punts d'intercanvi de llibres a punts clau del municipi.
        V. Mantenir la bibliopiscina.
    b. **Lectura, escola i família**
        I. Donar suport a les biblioteques escolars.
        II. Augmentar la promoció a les escoles de les activitats i tallers infantils, a través de les AFA i les direccions dels centres.
    c. **Campanyes lectores i de comunicació**
        I. Marxandatge Tiana Llegim.
        II. Impulsar un programa de vídeo-ressenyes a les xarxes
        III. Impulsar un programa de píndoles literàries a la ràdio

*Es poden consultar les fitxes descriptives de cada acció a **FITXES ACTIVITATS PLM TIANA-1.pdf***

6. CALENDARI: Un pla a quatre anys

Aquest pla recull les accions dels 9 projectes de Tiana Llegim que es realitzaran entre 2025 i 2028, distribuïts en els tres eixos. Algunes accions ja s'estan duent a terme al municipi des de fa alguns anys i s'han incorporat dins el marc d'aquest pla.

EIX 1: Comprensió lectora com a base per al gust per la lectura i per garantir la igualtat d'oportunitats.

a. Lectures compartides i oralitat (2025-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Tàndems lectors	Regidories d'Infància, Adolescència i Joventut i Envelliment Actiu	●	●	●	●
Lectura en veu alta	Regidories d'Educació i Cultura		●	●	●

b. Tiana cultura: promoció de rondalles, autors i història local (2025-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Llibre del capgròs de l'any	Regidoria de Cultura		●		
Receptari tianenc	Regidories de Comerç i Cultura			●	
Rutes de Tiana	Regidories de Medi Ambient, Patrimoni i Cultura		●		
Literatura i edició local	Regidoria de Cultura	●	●	●	●
Memòria oral arreu	Regidories de Cultura, Patrimoni i Educació		●	●	●

c. Català en digital (2026-2027)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Trobada d'influenciadors	Regidories de Cultura, Patrimoni i Educació		●		
Promoció de bibliotràilers	Regidories d'Educació Cultura			●	

EIX 2: Estimular i mantenir el gust per la lectura i per la llengua des de les primeres etapes vitals

a. Primera infància i adolescència (2026-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Nascuts per llegir	Regidories d'Educació (Biblioteca) i Salut		●	●	●
Lectura a la primera infància	Regidoria d'Educació		●	●	●
Taller de videojocs narratius	Regidoria d'Adolescència i Joventut		●		
Festa literària	Regidories d'Educació, d'Adolescència i Joventut			●	

b. Lectura, creativitat i benestar (2026-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Concursos i activitats literàries	Regidories d'Educació, Cultura, Comerç i Comunicació	●	●	●	●
Mostra literària del Maresme	Regidories d'Educació, Cultura, Infància Adolescència i Joventut, Comunicació	●	●	●	●
Prescripció lectora al consultori local	Regidories de Salut i Comunicació	●	●	●	●

c. La lectura més enllà de la lletra escrita (2026-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Activitats de lectura relacionades amb les activitats de teatre, radioteatre i cinema a la fresca del municipi	Regidories de Cultura i Educació		●	●	●
Nits literàries de música i poesia	Regidories de Cultura i Comunicació			●	●
Mitologia i literatura a l'Observatori	Regidories de Cultura i Educació		●	●	●
Menús literaris	Regidories de Cultura i Comerç			●	●

EIX 3: Lectura arreu per aproximar la lectura

a. Lectura al carrer, als comerços i a l'entorn natural (2025-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Projecte Naturalment	Regidories de Medi Ambient i Cultura		●	●	●
Activitats de lectura a la fresca	Regidories d'Educació, Cultura i Comerç	●	●	●	●
Instal·lació d'una prestatgeria per a revistes d'esport i salut al pavelló i al camp de futbol	Regidoria d'Esports	●	●	●	●
Instal·lació de punts d'intercanvi de llibres a punts clau del municipi	Regidories de Cultura i Espai públic	●	●	●	●
Mantenir la bibliopiscina	Regidoria d'Educació	●	●	●	●

b. Lectura, escola i família (2025-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Donar suport a les biblioteques escolars	Regidoria d'Educació	●	●	●	●
Augmentar la promoció de les activitats relacionades amb la lectura i tallers infantils, a través de les AFA i les direccions dels centres	Regidories d'Educació i Comunicació			●	●

c. Campanyes lectores i comunicació (2026-2028)

Accions	Responsable	2025	2026	2027	2028
Marxandatge Tiana Llegim	Regidories d'Educació i Comunicació		●		
Vídeo-ressenyes a les xarxes	Regidories de Cultura, Educació i Comunicació			●	●
Impulsar un programa de píndoles literàries a la ràdio	Regidories d'Educació, Cultura i Comunicació		●	●	●

7. PRESSUPOST

PRESSUPOST Tiana Llegim 2025 - 2028

PRESSUPOST	2025	2026	2027	2028
Partida de promoció de la lectura	1.600 €	1.900 €	1.700 €	100 €
Beques Educació			500 €	500 €
Partida de promoció del comerç	0,00€	0,00 €	1.000 €	0,00 €
Partida de promoció esportiva	300 €	200 €	200 €	200 €
Partida de millores a la via pública	500 €	300 €		
Subvenció Generalitat per a Plans Locals de Lectura	2.700 €	2.700 €	600 €	0,00 €
TOTAL PRESSUPOSTAT	5.100 €	5.100 €	3.500 €	800 €

A finals de 2024 el Departament de Cultura de la Generalitat es va publicar una subvenció d'ajut per a l'elaboració i execució de plans locals de foment de la lectura. Segons l'edicte de resolució, Tiana rebrà 6.000 euros: el 45% del total concedit en l'adjudicació (2025); 45% després del primer any (2026); i el 10% restant en la presentació de la justificació.

La Biblioteca Can Baratau té la seva pròpia partida pressupostària a banda d'aquest pressupost.
Cada fitxa d'activitat de l'annex té associat un pressupost de despesa que és una aproximació actual. Es pressuposen quantitats més elevades al pressupost general per fer front a imprevistos o increments de costos.